www.svoboda-news.com

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ЦІНА ЦЕНТів. РІК XXXIII. Ч. 136. Джерзи Сити, Н. Дж., субота, 13. червня, 1925.

VOL. XXXIII. No. 136. Jersey City, N. J., Saturday, June 13. 1925. PRICE CENTS

Америка не хоче мішатися до ґарантійного пакту.

ВАШИНҐТОН, 11. червня. — Департамент стейту дав півофіціяльну, але не менче рішучу, заяву, що американський уряд не думає вмішуватися до европейського ґарантійного пакту.

АМЕРИКА НЕ БУДЕ СЕЙЧАС ПІДНОСИТИ ПРЕТЕНСИЇ ДО ПІВНІЧНИХ КРАЇВ.

ВАШИНҐТОН, 11. червня. — У відповідь на запит відбігунового подорожника Мекмилена, чи має він підносити претенсії американського уряду до країв, які Мекмилен може відкрити підчас своєї подорожи до північного бігуна, департамент стейту порадив Мекмиленови не журитися державною приналежностю сих країв, але лишити її для пізнійшого вирішення.

ВИБУХ ДИНАМІТУ ПРИ КОПАННЮ.

ПОМПТОН, ЛАЙКС, Ню Джерзі, 11. червня. — Підчас роботи при копанню землі вибух несподівано динаміт і ранив трох робітників так тяжко, що їх всіх трох треба було відставити до шпиталю, а один з них може втратить обоє очий. Вибух скоївся зовсім несподівано, коли один з робітників забивав динаміт зелізним колом глибоко в землю.

БОРОТЬБА ЗА НАУКУ ЕВОЛЮЦІЇ.

ШИКАҐО, Иллинойс, 11. червня. — Стейт Тенесі приняв уже для своїх публичних шкіл нові підручники для науки природних наук, які приймають можливість, що звірята розвинулися висші від низчих, але заперечує, що людина повстала дорогою розвою з низчих звірят.

В той самий час, коли стейт Тенесі старається викинути науку еволюції зі своїх публичних шкіл, шикаґовська шкільна рада ухвалила вживати якраз такі шкільні підручники, які вчуть про розвій всіх висших животин з низчих. Межи підручниками, які будуть уживати в шикаґовських публичних школах, є власне книжка, якій дивав Скоупс, учитель висшої публичної школи в Дейтоні, в Тенесі, і за котру він тепер має стати на суд за нарушення стейтового закона.

ЩЕ ЗБІЛЬШУЮТЬ ПРОГИБІЦИНИЙ УРЯД.

ВАШИНҐТОН, 11. червня. — Федеральний уряд рішив ще раз збільшити число урядників, занятих виконуванням прогибіційного закона. Навіть прокураторів має збільшити число прокураторів, щоби дати собі раду з усіми справами, які приходиться їм вирішувати через прогибіційний закон.

ПРИЧИНОЮ НАРУШУВАННЯ ЗАКОНІВ... ЗАБОГАТО ЗАКОНІВ.

НЮ ЙОРК, 11. червня. — Федеральний сенатор Мовзес виступив на місячнім мітинґу нюйорської торговельної ради з пропозицією, щоби горожани домагалися упрощення американських законів, бо Америка має тепер так богато законів, що їх усіх ніхто знати не може. Сенатор каже, що одною з головних причин американського „беззаконня" є великий навал законів.

ПОЧТОВИЙ УРЯДНИК У ЗЛОДІЙСЬКІМ ЗАГОВОРІ.

НЮ ЙОРК, 10. червня. — Нюйоркська поліція арештувала нині Віліяма Волфа та Максвела Ґольстайна, закидуючи їм дуже хитрі почтові крадежі.

Ґольстайн, котрий є почтовим урядником на одній нюйорській почті, дався намовити Волфови обкрадати з ним на спілку дорогі почтові посилки. Обкрадали вони почту в той спосіб, що Ґольстайн, діставши підчас свого урядовання в руки дорогу посилку, змінив адресу та висилав пакунок на адресу свого спільника, а сей уже продавав крадені річи й ділився зиском з Ґольдстайном. Поліція найшла при арештованню Волфа в його комнаті всякого товару на півтора тисячі долярів.

ТЕЖ ЗДОБУТОК ПРОГИБІЦІ?

ОЛБАНІ, Ню Йорк, 10. червня. — Стейтовий уряд через свого комиссера для возів відкликав сього року 3,521 лайсенсів для автомобілевих візників. З того числа дві третини позбавлено лайсенсу за те, що вони їхали автом, будучи в п'яному стані.

ЯК АМЕРИКАНЦИ ЗБИРАЮТЬ НА ПУБЛИЧНІ ЦІЛИ.

ҐРІНФІЛД, Месечузетс, 10. червня. — Повіт Фрекліни оголосив недавно кампанію за побудованням публичного шпиталя. На сю ціль треба було 300,000 долярів. Коли зближався термін для закінчення кампанії, всі склепи й бизнеси закомплетувалися, щоби віддатися виключно справі збирання фондів на шпиталь. Кампанія принесла 307,206 долярів. На кождого мешканця повіту припало пересічно 5 долярів.

КЛОПОТИ З УТОПЛЕНИКОМ У ЗБИРНИКУ ВОДИ.

БУНТОН, Ню Джерзі, 10. червня. — У четвер минувшого тижня втопився в збірнику води міста Джерзі Сити коло Лайк Парсіпанонту Джейкс Рурк, доглядач риби й дичини сього повіту. Їхав він по збірнику в лодці з 4 другими товаришами, і перевернувся в лодці в воду, як нагляд кодув вітру захитав лодкою. Його товариші вратувалися, а Рурк потонув.

Поліція почала сейчас шукати за тілом, а коли її не вдалося знайти, вилізвано нурка. Сей дістався, як для праці на дні моря, в спеціяльний дзвіник і казався опустити на дно збірника. Два рази його так опускали, заки [illegible] найшов свій [illegible]. Нурок [illegible] тілом, бо на [illegible] 110 стіп від [illegible]

УДАРТЕ В ВІЧЕВИЙ ДЗВІН, ДОПОМОЖІТЬ ГОЛОДНОМУ СЕЛУ.

Від місяців не бачить наш селянин хліба. Сам не має чим поживитися і не має зерна на весняний посів. Тепла зима і мишва знищила озимину. Лютий ворог доницує його податками і данинами та жде на його загибіль.

Громадяне. Не дайте загибати живому народови. Кинься всі як один до ратунку нині. Нехай прокинеться в ту страшну хвилю і найбільш заспаний кут, хай вдарить в вічевий дзвін і кличе нарід на пораду, на негайну допомогу нашому Голодуючому Рідному Селу.

Поратувати село — це наш святий обовязок, бо ратуючи село, ратуємо українську націю. Від того обовязку не може і не сміє відтягнутися буквально ні одна особа українського роду.

В першій мірі повинні взятися до цеї праці наші товариства і парохії по місцях, а дальше всі свідомі громадяне. Повинні скликувати вічі і наради і представити народови голодове лихоліття в старім краю.

Коли бракує Вам бесідника пишіть до Обєднання на адресу:

ОБУЕДИНАНУЕ, 847 N. FRANKLIN ST., PHILADELPHIA, PA.

ВЕЛИКІ ДОВГИ ШТИНЕСА.

БЕРЛІН, 11. червня. — Біржевий Курієр подає, що довги фірми Штінеса, які зараз мусять бути заплачені, виносять коло 110 міліонів марок. Всі довги виносять 155 міліонів.

ПЕРЕСТРАШИВСЯ.

Большевицький представник в Лондоні Христіян Раковський, бувший предсідатель ради комісарів на Україні, дістав письмо, в якім йому хтось там загрозив, що його застрілить. Раковський так настрашився, що просив уряд Англії, щоб коло його помешкання поставили сторожа для обезпеки життя Раковського. Не дурний то видумав, що жорстокі і кровожадні люди є все боягузами.

НАГАНА . БОЛЬШЕВИЦЬКІЙ ВЛАДІ.

З Вінніпеґу доносять, що редактор большевицьких „У-Р-Вістий" і заряд „Роб. Дому" ви слали оноді остру нагану большевицькому прав. в Москві за те, що воно дозволило випустити живим з большевицького раю бувшого тов. Шевчука, котрого вони разом з другими до того раю вислали. В нагані говориться, що повертаючі „з раю" псують большевицький бизнес в Канаді, і замість позволяти на поворот, краще віддавати всіх невдоволених в руки чрезвичайки на висилку до дійсного раю, де нема „ані болізни, ані печали"...

РУМУНСЬКА КОРОЛЕВА БАВИТЬСЯ В ПИСЬМЕННИЦЮ.

Королева Румунії виготовила цілий ряд статей, які мають бути поміщені в американських і канадійських часописях. Се перший випадок в історії, що член пануючого дому пише цілий ряд статей з власним підписом.

В статях переказує королева свої переживання на ріжних дворах в Европі а кромі того подає свої погляди на життєву фільозофію, на любов, на працю.

Королева Марія звісна з Европи з романтичного успособлення і вона в тім не криється. Вона навіть подає до публичного відома свої досвіди з мушками. Вона виразно каже, що життє без мущин не варта торби січки. Вона любить мущин, однак не надто покірних. Вона з ними любить бавитися, однак доступає чесно. Королева здає собі з того справу, що вона вже не молода. Але се для неї дрібниця. Її серце зовсім ще не старе і воно ніколи не постаріється.

ПО ТРУПІ НА СВОБОДУ.

В Торонто, Онт., на тюремній муніцпальній фармі працювали дві молоді женщини Елсі Карол і Ізабеля Правс, 16 і 21 літ, засуджені за якісь проступки. Вони змовилися за всяку ціну видістатись на свободу. В тій цілі заманили до себе до келії тюремну сторожиху панюю Мік, там її вбили і забравши від неї ключі, виховзли на волю. Свободою вони не довго тішилися, бо на другий день після доверщеного убийства їх арештували. Кромі них арештували також двох мущин, які були їм помічними в часі втечі.

УБИЙСТВО НА ТЛІ РЕЛІҐІЙНОГО ШАЛУ.

В Ненсймо, Бр. Кол., відбулася розправа перед судом присяглих за убийство дитини своєї дочки проти релігійного фанатика Леслі Дікі. Суд присяглих звільнив його від вини і кари, однак його задержали в тюрмі і він піде до шпиталю для умово хорих.

На суді сказала жінка і дочка оскарженого, що Леслі Дікі збожеволів на релігійному тлі під впливом одної релігійної секти. Дочка Дікі оповідала, що її батько заборонив дня 7. листопада 1924 р. цілій родині їсти. Те мало статися для хвали Божої. Родина дійсно голодувала а вона (дочка) держала на руках свою дитину повних 16. годин. Серед того ніхто нічого не їв і не спав, а дитина з голоду примирала і плакала. Щоб не допустити до дальшого плачу, Дікі держав руку на лици немовляти. Серед того він наказав всім дивитися крізь вікно, бо в противному разі сила Божа всіх усмертить. І вона, дочка убійця, в се повірила. Її батько держав руку на лици дитини через 15 мінут. Після того вона завважила, що дитина вдусилася. Перестрашені обоє положили дитину на ліжку і молилися до Бога, щоб назад привернув життя дитини. Однак на дармо, бо дитя не відзискало життя.

ВІРНИЙ ПЕС.

Коло Лєбрідж (Канада) номер наглою смертю на удар серця фармер Гемерслей. Тому, що він був самітний і помер серед праці на полю, ніхто сего першого дня не завважав і тіло помершого пролежало один день і одну ніч. Щойно по сім часі сусід фармер найшов його трупа, а біля него лежав його вірний пес, який весь час вірно сторожив тіло свого помершого пана. Коли сусіди забирали тіло, то пес на них кинувся і мало що не покусав за нарушення свойого побідника.

ДЕ ЙОГО НЕ ПОСІЙ, ТАМ ВІН ЗІЙДЕ.

Між комуністичними ватажками є один видний комуніст, Жид Беля Кун. Після програної війни центральними державами добився він влади в Угорщині і завів тут радянський режім, славний з терору, грабежи, убійств і т. д. Після повалення большевиків в Угорщині Беля Кун втік до Росії і тут назначили його начальником Криму. Про його кроваве панованє нарід на Криму ще довгі, довгі роки буде співати пісень, бо гіршого ката від него Крим не зазнав ще від ханських часів.

На Криму Беля Кун прокрався, проти него були якісь доходження, але се йому не пошкодило. Його покликали до Москви і тут призначили йому місце в III. Інтернаціоналі. III. Інтернаціонал посилав його на пропаґанду в ріжні сторони світа, а недавно загостив до Портуґалії. Тут під його впливом прийшло до короткотреваючого большевицького повстання. Портуґальські власти бунт усмирили, а недавно і Беля Куна зловили. Вісти з Европи доносять, що тепер він депортований властями Портуґалії повандрує з другими комуністами до портуґальської кольонії на Атлянтійському Океані.

ТРАГЕДІЯ НА ДАЛЕКІЙ ПІВНОЧИ.

Дадеко на півночи (в Канаді) жила родина ловців: батько, мати і трох синів. Батько пішов на довший час зі старшим сином на лови, а молодші сини, з яких один мав 18 місяців, остали з матірю. Підчас відсутности мужа і найстаршого сина мати збожеволіла і вбила 18-місячного хлопця, а кромі того старалася вбити 10-літного сина, однак той втік. Незадовго вернув з ловів найстарший син і застав в дома подвійну траґедію, бо божевілле матери і смерть брата. Він силою привязав матір до саний, а побіч неї поклав трупа братчика і обох їх привіз до Форт Сміт. Матір віддав в руки власти, трупа братчика похоронив, а з 10-літним братом пбїхав далі до батька.

ДОРОГИЙ КИЛИМ.

Австрійський уряд продав одному англійському міліонерови дорогоцінний килим за ціну пів міліона долярів. Проданий килим походить ще з 16. століття. Він первісно був власностю перського шаха, відтак його набув цар Петро Великий, а від него дістався в посідання цісарів Габсбурських. Австрійська республіка, яка хорує на брак гроший, повели в родує назбирані місярами скарби і в той спосіб хоче свій державний

Китай явно звертається проти чужинців.

ГАНКАВ, 12. червня. — Велика товпа Китайців заатакувала нині збройно англійського відділу добровольців. Тут зараз дійшло до кровавої розправи, в котрій Англійці вживали машинових крісів та покалічили й вбили богато Китайців. Нараховують 14 трупів.

До подібних виступів проти чужинців і боротьби межи чужими військами в Китайщині прийшло й по других містах.

Події нинішнього дня свідчать про те, що рух проти чужинців захоплює весь Китай.

ПОВАЖНІ ЗАВОРУШЕННЯ В КАНАДІЙСЬКІМ ВУГЛЕВІМ СТРАЙКУ.

ГАЛИФАКС, Нова Шкотія, 11. червня. — Межи страйкуючими майнерами а поліцією підприємства Бритиш Емпайер Стіл Корпорейшен в Ню Вотерфорді прийшло до кровавої бійки, в котрій погиб один майнер, а богато майнерів і поліцменів дістало поважні рани.

Уряд вислав зараз до Ню Вотерфорду відділ війска в пятьсот мужа.

ПЕРШИЙ СЛУЧАЙ ВБИЙСТВА В ВОЗДУСІ.

ЛОНДОН, 11. червня. — Бельградський кореспондент анґлійської ґазети Де Морнинґ Повст доносить про перший случай вбийства в воздусі.

Один богатий купець діямантів зі Штрасбурґа, Ляскер на імя, виїхав оногді літаком з Відня до Будапешту. Мав він при собі великий ладунок дорогоцінного каміння. Коли машина значно спізнила свій приїзд на місце призначення, брат Ляскера повідомив поліцію. Літак справді зовсім не приїхав, а поліція в 5 днів пізнійше найшла в австрійськім місті Софроші трупа Ляскера.

Як поліція догадується на основі переведеного слідства, вбийства допустилися приватний секретар Ляскера та пільот літака; вони забрали всі діяманти, які вартували яких два міліони франків, і викинули тіло з літака на землю, а відтак знищили літак. Секретар мав утекти до Болгарії; мав він убити також пільота, щоби не ділитися з ним своєю добичею.

ФРАНЦІЯ ДОБИЛА ТОРГУ З ЕСПАНІЄЮ ПРОТИ ПОВСТАНЦІВ.

ПАРИЖ, 11. червня. — Французький уря дповідомляє, що сими днями французькі війска почнуть офензиву проти африканських повстанців. Офензиву будеться вести на спілку й в порозумінню з еспанськими військами.

Французький міністер заграничних справ Пенлеве відвідав підчас своєї подорожи до Африки мароканського султана та впевнився, що сей лишиться вірним супроти Франції. За те Франція обіцяла султанови помагати йому проти його підданих.

БРАТ ВІДДАЄТЬСЯ ЗА БРАТА В РУКИ РОЗБІЙНИКАМ.

МЕКСИКО, 11. червня. — Дієго Сільва, кубанський купець, попав недавно підчас своєї подорожи по Мексику в руки мексиканського бандита Відаля Тенаріо. Сей наложив на нього викуп 20,000 песів (при нормальнім курсі мексиканських гроший коло 10,000 долярів) та казав, що випустить його лишень тоді, як дістане сю суму.

Сільва написав до своєї рідні, щоби вона роздобула бажану розбійником суму та прислала йому, але рідня відписала, що гроший їй роздобути трудно, бо тепер дуже злі часи в бизнесі. Сільва знова писав і просив у підмилений бік роздобути гроша, бо він не може видержати страшної спеки та трудів подорожи з розбійниками, які його тягнуть всюди зі собою. І знова дістав відповідь, що роздобути гроша не можливо, і знова написав ще одного листа.

Наконець Сільва дістав від брата листа, в котрім сей пропонує розбійнаці, що його піймав, віддатися самому в його руки та оставати на місце брата в його руках так довго, поки родина не зложить окупу. На здивованє всіх, Тенаріо згодився на виміну, і власне сини дням Сільву пущено на свободу, як лишень до табору розбійників наспів його брат яко заложник викупу. Тимчасом в справу вмішався вже мексиканський уряд та шукає за розбійницькою бандою Тенаріо.

ЗНОВА ВІШАЮТЬ ЗА ВИБУХ БОМБИ В КАТЕДРІ В СОФІЇ.

СОФІЯ, Болгарія, 11. червня. — Нині рано виконано тут присуд смерти на четвертого виновника замаху на софійську катедру дня 16. квітня, від котрої погибло 170 людий. Страчений називається Перхемлієв. Його страчено на тому самому місци, на котрому страчено трох других два тижні тому назад. Сим разом екзекуція була тайна й публики не пускали.

Паню Ніколову й Лежера, котрих засуджено на смерть разом з Перхемлієвим, помилувано на досмертну вязницю, бо за ними як за французькими горожанами вставався французький амбасадор.

КАРТОФЛЯНИЙ ТРОСТ.

ОТАВА, Канада, 11. червня. — Слідча комісія домінійного парляменту предложила нині звіт свого розслїду над торговлею картофлі; з якого виходить, що вся торговля картофлі в Канаді зібрана в руках картофляного „тросту".

ПОШЕСТЬ НА РИБИ.

ЖЕНЕВА, 11. червня. — Риба женевського озера захоріла на якусь пошесть, від якої вона гине в такім числі, що робітники електровень коло Женеви мусять працювати тепер дня рази довше, як звичайно, щоби прочищувати здохлу рибу з води. Жодного [illegible] з води [illegible] рибі. Слідство [illegible]

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Please cash a copy.
One year ..... $ 7.00
Six months ..... $ 3.75
Three months ..... $ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:
One year $10.00
Six months ..... $ 5.00
Three months ..... $ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодиноке число три центи.
На рік ..... $ 7.00
На пів року ..... $ 3.75
На три місяці ..... $ 2.00
В Джерзи Сити і Заграницею:
На рік $10.00
На пів року ..... $ 5.00
На три місяці ..... $ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
В Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ЙДЕ ДО КРАЩОГО

Принаймні в нашім власнім нутрі. А це вже великий зворот, велике плюс в нашім народнім життю, бо воно плило в остатних часах мов той розбитий корабель по розбурханім океані, без керми і цілі.

Попри партійну консолідацію, яка в дорозі, попри чимраз краще зорганізований опір польському наступови, старий край вилічується з дуже поганої душевної хороби. Хоч точила наш організм не менше ляцьких криміналів і шибениць. Той, що затроював наше народне життя в Америці.

А хороба та страшна. Бо в тім часі, коли нас побили, позамикали та розігнали по світі, коли нам треба було скупчення всіх сил, доброго слова розради і потіхи, вибачення та прощення, ми бичували себе взаїмно та звалювали вину оден на другого. Ми не бачили великого народного здвигу, не добачували відродження нації, не бачили сили та підступу ворогів, а тільки нашу нездарність, нашу вбогість, наших провідників, що жили і працювали тільки для наживи, а не для великої ідеї, наших політичних діячів, що далися пошити в дурні, що не надавалися до проводу нації, які загубили українську державу. Підносимо тут тільки це, про що говорено і писано в добрій вірі, з щирого переконання, що це дійсна правда, а помиляємо ту пропаґанду, яку повели всілякі здеґенеровані елементи, які свідомо і з цинічною насолодою валять всякий народний авторитет, виставляючи місто него — себе самих, бо кромі них, а після них, ніякої іншої чесної людини на Україні нема. Про тих нема що говорити, бо їх мова це то саме, що пес вие.

Нам розходиться тут о прочищення атмосфери в нашім національнім таборі, і з того боку ми раді, що чуємо голос повного отверезіння з боку тої національної групи, що гуртується біля краєвого часопису „Діло", який був десятками літ виразником малощо не цілого українського народа в Галичині, а який в своїм часі кидав громи на наш державний провід за катастрофу з 14. марта 1923 р.

Приходимо поволи до цего, що на нашій доли заважили сильнійші чинники чим голови наших політичних діячів, що ми зі свого боку серед надзвичайно несприятливих відносин зробили все можливе, щоби виборoти і вдержати нашу державність, а коли її втратили, то не через нерозум наших провідників, не через їх промахи, яких цілком природно і зрозуміло не бракувало, не через зраду, запроданість і підлоту, а через безсилля пробудившоїся щойно цілої української нації.

„В нас не було такого осоружного самозаперечення єдности нації, як нпр. в Надренії, де 30 послів, представників народу пішло на службу ворога і заявилося за відірванням німецької провінції від матірного пня. Факти відступства від національних ідеалів були у нас дуже спорадичні і немаркантні. Наші маси, а навіть ті провідники, на яких нас стати, в голоді і холоді, в тюрмах і таборах з честю видержали на зайнятих позиціях і не зійшли з них до нинішнього дня. Не лише не зійшли, хоч влаи їх душу сумнїви, хоч нераз байдужніли, хоч попадали в безсилля, хоч заскленювалися в собі, але виявляють новий приплив життевих і життедайних сил. Занижає недовіря, розсіваються сумніви, уступає безсилля, родиться воля до життя" — так пише „Діло".

На такий голос з краю ми довго ждали, цілими літами, в повній вірі і надії, що він таки колись до нас прийде, оживить наше серце та піднесе духа. Бож коли ми такі нічтожні, самі неуки, запроданці, без народньої чести і самопосвяти, коли наші провідники, що мають бути нашим світочами — сволоч, то чи варта за таку націю терпіти і боротися, чи може вона мати якусь надію на кращу будучність?

На щастя у нас було і є доволі геройства і посвяти. Є для кого жити, в чиї сліди ступати. Геройська Армія наша доказувала чудес, табори інтернованих дали свідоцтво великого українського патріотизму, а голодні і босі українські „дипльомати" й політики, що валяються по чужині, найкращим доказом того, що вірно служили українській справі.

Нема на кого накидатися, хиба на ворогів наших. А коли були в нас поміжки, то роблено їх в добрій вірі. Ніяка нація на світі не булаби вдержалися в таких обставинах, серед яких нам довелилося будувати українську державу. Ми перейшли добру школу, яка нам придасться при найбільшій нагоді. А тепер всі наші змагання повинні бути звернені до консолідації, щоби новий день І. падолиста не застав нас непідготованими і розбитими. А він прийде і ще раз нам усьміхнеться.

У. Н. СОЮЗ — НАЙЛІПШИЙ ОПІКУН В НЕЩАСТЮ. ЧИ ВИ Є ЧЛЕНОМ ЙОГО.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО САМІ І ЗАПИСУЙТЕ СВОЇ ДІТИ ДО У. Н. СОЮЗА!

КОГО ДНЕСЬ НАМОВИТЕ ОБЕЗПЕЧИТИСЯ В У. Н. СОЮЗІ, ТОЙ ВАМ ЗА ЦЕ ВДЯЧНИЙ БУДЕ ВСЕГДА.

СМЕРТЬ І НЕЩАСТЕ НЕ ТРАТЯТЬ НА-

РИМ І ЦЕРКОВНА УНІЯ ЗІ СХОДОМ ТА МИ.

Від часу, коли східна церква зірвала з Римом, римські папи мріють про це, щоб отой Схід назад підгорнути під свою власть. Відсіля маємо зносини папі з нашими князями Романом та Данилом, відсіля й зносини з московськими князями й царями та переговори з ними. Не везло воно, та Рим не тратив надії. Дісталися ми під Польщу, старався Рим наклонити польських королів, щоб подбали про прилучене польських вірних грецького обряду до Риму. Польські королі радо дали послух папським наклицуванням, бо при помочи католицизму сподівалися витворити з ріжних народів один народ польський. Навертання на католицизм не везло, бо вкраїнський і білоруський народи були сильно привязані до свойого обряду. Відпали тільки наші княжі та багаті боярські роди, що для почестей, „для лакімества нещасного" виреклися своєї віри й народу свойого. Тоді придумали в Римі унію, цебто жадали тільки признання зверхности папи й деяких доґм, яких не признавала православна церква, а східний обряд оставляли. Акцію взяли в свої руки Єзуїти, а між ними головний Петро Скарга, що спершу перебував на українських землях, між иншим був парохом у Рогатині. Зразу йшла аґітація письменна. Єзуїти в своїх письмах виказували, що Ісус Христос установив єдину церкву й єдиного пастиря, а цим пастирем наставлено св. Петра. Стали православні відповідати, та освіта православного духовенства була сливе ніяка, церква православна в Польщі була в повному упадку, а польський уряд переслідував православних, відсуджував їх від усяких прав. І сатли деякі владики і визначні духовники думати над цим, чи справді зі злуки з Римом не вийшла би користь, не вийшов би рятунок для українського народу. От і початок унії. При щирій волі, при християнській любови можна було поволи осягнути високу мету церковної єдности. Та треба було, щоб не вмішувалася тут Польща зі своїми плянами „на знищене Русі." Вона задумала використати унію до цеї своєї мети й відсіля насильства над православними, а за ними оборона, козацькі війни — і знищенє плянів Риму. Тільки одна частинка, що остала при Польщі до її розборів, приняла унію й остала при ній у більшости доси.

Римські папи нераз заявляли, що при помочі цеї частини сподіються приєднати для себе ввесь християнський схід, цебто Україну, Московщину та Білорусь.

Ще до світової війни мріяв про це і львівський митрополит гр. Андрій Шептицький. Вів навіть тайну акцію в царській Росії, мав там своїх прилюдників. Вибухла російська революція, здавалося акція митрополита піде ширшим руслом. І може й ішла? Та знову проклятгям тут „відродженa" Польща. В кигті білого орла попали і непольські землі українські та білоруські. І знову стара мрія спольщити їх. На нещасте й теперішний папа, що побував перед своїм вибором який час у Польщі, іде Полякам на руку. Він отверто заявляє, що правдиві католики є тільки римокатолики. І відсіля вирівнювання ріжниць в обрядах, латинщення східного обряду та зведення целібату. Головними подвижниками цеї акції, новозаведені митр. Шептицьким оо. Редемптористи. Тепер із нагоди 300-ліття смерти Йосафата Кунцевича владжують вони місії зівсім на латинський лад. Вірним, що зголошуються до них до сповіди, кажуть справляти собі латинські „корунки" й відмовляти на них молитви. І був уже такий випадок у Рогатинщині, що Редемпторист казав одній жінці справити собі „корунку," а коли вона опісля пішла до сповіди до Жовківського Василянина й заявила йому, що відмовляє молитви на корунці, цей скричав до неї: „Кинь геть корунку, ще не наше, це польське!" Обурення Василянина було зовсім оправдане, але що подумала собі жінка? На жаль і світське духовенство (не всі правда) голосять уже з проповідниці: „Може прийти така хвиля, що для добра св. католицької церкви треба нам буде відступати від нашого обряду й прийняти римський!" Не знаю, чи можна бути так наївним, і вірити, щоб наш народ, так сильно привязаний до свойого обряду, що вважає його за одно з українською народністю, дав собі спокійно видерти його. Чи вислід не буде якраз противний, чи не буде це грунт під ширення православя, тимбільше, що тепер маємо українську православну церкву в якій усі богослуження правиться по українськи. І Галичина замісць стати мостом до зєдинення західної Церкви зі Східною, стане муром, який ще кріпше відділить Схід від Заходу, бо загострить антаґонізм. Воно все таке виходить, коли в гру входять національні антаґонізми, коли народ-переможець, хоче вжити церкви, обряду як засіб до асиміляції. Історія повторяється. При такій акції Рим осягне саме противне: втратить і цих вірних, що їх тепер має серед Українців. Правда тепер чехословацькі часописи пишуть, що таким помостом може стати з а м а р п а т с ь к а Україна. Провід до такої думки дав церковний зїзд у Велиграді, терені акції святого Кирила й Методія. Ці зїзди і поставили собі головним завданням зєдинення обох церков.

Ось одна з чехословацьких часописий пише таке:

„Питання поновного зєдинення християнських церков дискутовано в останньому часі частіще — перед усім із нагоди новорічного послання анґлійського архиепископа Давідена з Контербері, конференції кардинала Мерсіє з анґліканськими церковними достойниками в Мечельні та з нагоди підготовленого в багато державах і в пресі живо обмірковуваного de jure совітського правительства на землях колишньої Росії. Всі три великі епископальні церкви католицька, православна та анґліканська, виказують чимало стрічних точок і з ріжних боків підпринимаються в останніх часах уніоністичні змагання.

І наша republika (цебто Чехословаччина. — Прим. доп.) відограє напевно — вже хочби зза свойого географічного положення — в цьому релігійному й культурному питанні важну ролю. Ми вказали в кількох статтях на це, що Ватикан придає чехословацькій республиці високе значіння в цих змаганнях, відколи в Польщі в останньому часі національні противенства так загострилися, що Польща як опора Ватикану в шляху на Схід ледви чи може братися під увагу. Традиція Великграду, діяльність тамошнього місійного заведення і великградські академії (Academia Velehradensis), уніоністичні змагання між чехословацьким католицьким студенством, великградські унійні конгреси, посада чеського професора при римській Academia Orientalis, участь чехословацьких черців у російській харитатській місії: все це познаки цього, що уніоністична думка моглаб здобути велику вагу для penetration pacifique для нашої держави на Сході. Висказаний нами на цьому місці кілька разів погляд, що Рим справді бачить в Чехословаччині опору для своїх уніоністичних плянів, скріпляє між иншим і промова, що її мав папський нунцій із нагоди нового оломуцького архіепископа Кир Пречана. У своїй промові папський нунцій підніс значіння оломуцької архидієцезії для уніоністичної думки, а передусім зазначував заслуги покійного архіепископа д-ра Стояна. Цікаве, що оломуцький католицький щоденник „Nasinec" приніс кілька статей, в яких заявлявся за чехословацьким приматом оломуцької архидієцезії, не тільки зза її старинної кирилометодіївської традиції та частинної інґеренції в словацьку область, але і зза її уніоністичної активности.

Дуже важною областю для питання церковної унії творить Закарпатська Україна, не тільки зза свойого теріторіяльного положення, але й ізза її уніятів, цебто католиків, що признають папу й догматично творять одно з прочим католицьким християнством, та держаться східного обряду й послугуються церковнославянською богослужебною мовою. Ці уніяти творять для Риму природний міст на Схід.

Автор цеї статті мав у цих днях нагоду говорити з місіонарем і визначним знавцем уніоністичної проблеми, що брав участь не тільки в руських та в українських місіях, але й знає докладно відносини в Закарпатській Україні. Цему черцеві завдячуємо отсі інформації: Уніяти Закарпатської України є предметом двох противних собі аґітацій: великоруської й у українській. Ані одна ані друга — по думці нашого інформатора — не є корисна для релігійного життя в Закарпатській Україні. Русько-православна аґітація веде до релігійних спорів, до боротьб о церкву та до національних терть, а знов аґітація ведена уніяцькими Василянами, що унійну думку лучить із українською, містить у собі небезпеку, що між Росією й уніятами повстане ще висша стіна. Воно можливе, що в сей спосіб зеднано би Українців що цей сповидний здобуток означає велику шкоду в будучині. Було би похибкою велику проблему церковної унії зводити до льокально-політичних питань. Головним завданням: питання це зовсім позбавити політики.

Питання унії не тільки віроісповідне але й культурне. Хотить о це, щоби витворити синтезу (злуку) між фільософічною традицією Заходу й містично новоплятонською традицією Сходу. Тому потрібно передусім, щоби уніяцке духовенство було освідомлене в високих цілях. Тому потрібно, щоби уніяцкий клер, що досі з малими виїмками плив у мадяронській струї, звільна заступити національно свідомим, модерно образованим, соціяльно независимим і товариско поважаним духовенством. І народ треба виховувати релігійно. Пануючий в богатьох кругах латинських католиків неправдивий погляд, бультоби католик східного обряду був тільки на пів католиком, треба поборювати. Свята столиця в останніх часах оснуванням Східньої Конґреґації і Східнього Інституту вказала виразно, як високо вона цінить Схід. Тому потрібно, щоби усунути все, що збуджує упередження, що унітаризм це релігія тільки вбогого, непросвіченого народу. При переході з православя до католицизму треба на це звернути увагу, щоб не змінювати обряду, бож перехід не робиться для латинського обряду, тільки для католицької Церкви. На це треба зважати головно при наверненню руських еміґрантів. І тут має значіння правило, що нетерпеливість шкодить найбільше. Не політичною аґітацією та поширюванням політичних побічних цілий, тільки виховуванням і поучуванням можна впливати з пожитком. Дорога до унії веде не через національну й релігійну нетолеранцію, але через дрібничкову працю знання та любов ближнього. („Tchechoslowakische Korrespondenz").

Осьтакі погляди про унію, про її поширення на Схід висказує чехословацький часопис. Погляди в своїй основі вірні, а передусім кінцеві висновки. Та на мою думку сама Закарпатська Україна не в силі стати мостом на Схід, бо міст цей веле тільки через Галичину. А тут діється тепер під Польщею таке, що Галичина стане скорше мостом для Сходу в поході на Захід. Не без вини тут буде й Рим, що йде на руку імперіялістичній Польщі. Народ ніяк не дасть собі видерти цього, що як скарб передали йому діди й батьки, тим більше, коли вони є заборолом проти польонізації, коли латинщення рівнозначне саме з цею польонізацією. Це повинен, ні мусить тямити Рим, а й наші владики, що тепер сліпо йдуть за вою Риму, а тимсамим і Польщі. Нехай уважають, щоб не стали пастирями без стада.

М. А. Л.

Львів, у маю 1925 року.

МИТИНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Бр. ск. Йосафата, від. 217, повідомляє своїх членів, що місячний мітинґ відбудеся 16. червня то є вівторок вечером о 7.30, в гали церковній при Hudson Ave. Проситься членів явитися на сей мітинґ, бо суть важні справи до полагодження, як також члени котрі довгують за себе і за діти мають на сім мітинґу вирівнати залегласти; хто злегковажить се оголошене буде подний до суспенди сего місяця. Пригадується, що се послідний місяць конвенційної кампанії, тож проситься привести нових членів, котрі будуть приняті без оплати вступного. — М. Біняшевський, предс.; Н. Пасках, кас.; К. Шевчук, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 252, відбуде свій місячний мітинґ 18-го сего місяця в укр. гали під ч. 1950 W. Erie St., о годині 7.30 вечером, проситься всіх членів, щоби прибули на сей мітинґ і заразом виконали свої залегласти, бо будесь обговорювати кінцем за пів рік. На мітинґу буде справа пікніку, який має бути 4-го липня. — Ник. Чітвіївський, предс.; Ст. Новодворський, писар.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Отсим взиваю всіх членів, які належать до Тов. Вільність в Америці, від. 172, щоби кождий місцевий член сьогодняшний вийшов на пів-ріжним мітинґу, котрий відбудеся в суботу, дня 13. червня с. р. о годі 8-ій вечером в У. Н. Домі під ч. 217-19 E. 6-ту ул. На порядку дневнім буде справоздане контрольної комісії і буде більше важних справ до полагодження. Також будесь приймати нових членів до Тов. і до У. Н. Союза. Добро нашого відділу вимагає, щоби на тім мітинґу небракувало ні одного члена. Кождий член повинен знати, що се його обовязок прибувати на мітинґ завсіди в другу суботу по першім кождого місяця і заплатити свою належитість. Довгуючі прийдіть і вирівнайте свої довги. — П. Бойко, секр.

СЕКТЯРСТВО В РОСІЇ.

Тому яких сімнацять літ виринув в іжевському й глазовському окрузі (в Росії) проповідник нової евангельської віри, який називав себе „Христом". Новий пророк мав великі успіхи серед забобонного й тупоумного населення Вотяви. Мав навіть три „апостолів", самосвідомо понадбільше жінок. Мандрував із ними від села до села, проповідував евангеліє та обіцював своїм приклонникам, що заведе їх до царства небесного, коли продадуть усе добро, а гроші віддадуть до спільної каси й житимуть у евангельській біді. Наука нового „Христа" мала успіхи; так зруйнувалося багато хазяйств. Попри це сей релігійний обманець використовував свої поклонниці, аже вмів їх переконати, що „то Бог за його посередництвом посилає їм так своє благословення."

Навіть падолистова революція не могла зробити кінця його діяльности. А діяльність ця за остатніх девять літ значно зросла й поширилася. Тепер виступав новий „спаситель" ще і проти радянського уряду. Але що цей „Христос" жив у далеких, мало заселених околицях, то його виступ проти большевиків не був занадто небезпечний.

Щойно недавно власти зацікавилися ним і сконстатували, що цей мнимий „Христос" то 64-літній мужик Петро Батуєв. Тому 17 літ продав він своє хазяйство, покинув жінку й діти й посвятився кориснійшому зайняттю а саме життю з людської глупоти. Батуєва арештували і поставили перед суд. Обвинувачували його рівночасно за більше параґрафів карного закона: використування релігії для підбурювання народа проти уряду, обманювання їх, матеріяльного використування, насилування жінок і дівчат.

Розправа відбулася в Іжевську і тут вийшли на верх ріжні подробиці з „діяльности" Батуєва. Він примушував свої поклонниці, щоби вважали його Богом і як такий силував їх до виконування таких огидливих „релігійних практик," що не надається повторити у часописі.

Крім Батуєва стануло на лаві обвинувачених кілька його поклонниць, прим. селянка Серова, що належала до Батуєвого постійного штабу. Вони аґітували за Батуєвом, переконували нерішучих, продавали образочки й ріжні предмети, які „Христос-Батуєв" посвятив молитвою й дотиком.

Суд признав Батуєва винуватим і засудив на вісім літ одиночної вязниці. Серову засудили на три роки вязниці, а инші товаришки звільнив, з огляду на їх несвідомість. Батуєв зголосив зажалення до найвисшого суду, але цей відкинув її. Сімнацять літ проповідував Батуєв свою „науку."

ВСЕСВІТНА ІСТОРІЯ.

Написав Р. Чайківський. — Всесвітня Історія часть І.: стародавня історія, стор. 280. — Є це нове видання популярної (за др. Тутеєм) історії, написаної коротко і зрозуміло. В новому сьому виданню: Часть II.: середні віки, стор. 246. — В сьому частині зверено належну увагу для укр. історію, того давніше не було. — Часть III.: нові часи, стор. 304. — Сей підручник поводить історичні події до 1911. р. Як і в других частинах, так і тут, звернено велику увагу на укр. історію і на кінці додано реєстр важніших історичних дат.

Всі три томи в оправі $4.25.

"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

КОНВЕНЦІЯ

КАМПАНІЯ ЄДНАННЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ
ЗГІДНО З УХВАЛОЮ 1-ої КОНВЕНЦІЇ У. Н. СОЮЗА
ПРИЙМАЄТЬСЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОЇ ОПЛАТИ
В ЕВІТНІ, МАЮ І ЧЕРВНЯ

ПЕРЕД НОВИМ ЗАВДАННЯМ.

ПОКЛИК ДО УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА В АМЕРИЦІ І КАНАДІ В СПРАВІ НОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ.

Ще недавно був час, коли Українки не брали жадної участи в громадянськім житю. А тимчасом у других народів ішла жива і всестороння організація жіноцтва, яка в многих краях довела до успіхів в боротьбі за рівноуправнене женщини.

Ще перед світовою війною серед Українців організація жіноцтва стояла дуже слабо.

Підчас світової війни, а ще більше по скінченню війни, побачили Українки, яку шкоду поносить нація ізза недостачі жіночих організацій. Великі і малі нації цілого світа від довших літ мають свої міжнародні організації, які працюють безустанно, і виробили собі голосне інтернаціональне імя та значіннє і повагу. Не диво, що по закінченню війни женщини націй, що створили свої нові держави, зачали побиватись, щоб належати до сих міжнародних організацій.

Між ними були женщини української нації. Та відомо, які трудности вони стрінули, бо українська держава скоро упала під ударом ворожих сусідів і наша нація осталася хвилево або в неволі або на вигнанню на еміграції. Одначе видні українські патріотки в Европі не зважали і досі не зважають на сі трудности і перепони, а з повною самопожертвою беруться до праці, щоб ратувати імя української нації на міжнародніх аренах, де виступають представниці всіх державних націй.

Найбільше праці в сьому напрямі віддали Українки з Галичини, а також на еміграції в Західній Европі.

Їх пильними зусиллями удалось виєднати прихильність Українок до таких інтернаціональних організацій: Ліга Мира і Свободи, Міжнародня Жіноча Рада, Міжнародня Федерація Женщин з Університетською Освітою і Союз за Виборче Право Женщин.

Конгрес Жіночої Міжнародньої Ради власне недавно відбувся у Вашингтоні. Польки старалися, щоб Українки не були заступлені на сім конгресі. Могло вийти таке, що польська делеґація була-б казала, що вона заступає Західну Україну яко одну з меньшостий в Польщі. Та се невдалось їм завдяки трудам пані Чикаленко-Келлер і українських жіночих організацій в Ню Йорку. Вийшло так, що Східна Галичина мала свою репрезентантку поруч з репрезентанткою Великої України. Українська делеґація не тільки виратувала на конгресі у Вашингтоні імя цілої української нації яко держави, але також побила всі заходи польської делеґації в комісіях і на повних засіданнях, щоб Україну позбавити права репрезентації. Се здобуло розголос для України перед делеґаціями 40 націй цілого світа. А навіть здобуло для України симпатії і приязнь, а одночасно неприязнь для Польщі.

Се сталось завдяки невеликим заходам в Европі і в Америці. Можна сказати, що помогла нам більше правда і щасте аніж заздалегідь приготована праця. Та чи все так буде? Чи все зможемо без приготовання і без нашої внутрішньої сили змірятись і побідити хотяйби делеґації Польок, за якими стоїть польська держава, котра помагає польським жіночим організаціям, які належать до інтернаціональних союзів, фінансово і дипльоматично?

Мусимо зясувати собі дійсну правду і взятись до діла.

На Великій Україні праця для сього тепер не можлива. В Галичині, поки буде польська окупація, ся праця незвичайно утруднена або майже не можлива, бо Польща не хоче дозволити виступати Українкам від імени української державної нації. Наші сестри на еміґрації в Західній Европі розсипані маленькими гуртками по ріжних містах чужих держав. Вони там у крайній нужді. Часто без жадної праці і помочі. А все таки останніх сил добувають, щоб ратувати імя своєї нації перед світом.

Одинокі в теперішню хвилю, що можуть дати видатну поміч на сі цілі, се Українки в Америці і Канаді. Вони не пропадають з голоду; вони не без роботи і даху над головою; вони не потребують помочі, але можуть легко дати поміч тим, що потребують, особливо на так преважну ціль — на участь Українок у світових союзах.

Та знову і се не легка річ. А чому? Бо ми не зорґанізовані. Або ждемо на когось, щоб нас зорґанізував, або цілком не дбаємо про се. Є в Америці українські сестриці і товариства по плейзах, а хто про них знає? Може їх і сто або й двісті, але про них ні слиху ні духу! Таксамо і в Канаді. А прецінь колиб вони порозумілись і обєднались, то се була-б велика сила, яка могла би в кождім разі дати видатну поміч нашим сестрам в старому краю у важних акціях, де вони через політичні кордони і недостачу гроший майже безсильні. Американські і канадійські Українки яко обєднана орґанізація були-б силою, про яку знала-б не лише Україна, але й всі народи світа.

Власне се маємо нині на меті. На поклик українських жіночих орґанізацій з Европи устами пані Чикаленко-Келлер Конґресовий Комітет в Ню Йорку отсим дає почин до такої орґанізації і закликує до неї всі досі істнуючі українські Товариства і Сестриці в Злучених Державах і Канаді. Конґресовий Комітет рішив оснувати Союз Українок Америки і Канади. До сього Союза власне можуть належати всі українські жіночі місцеві орґанізації в сих двох державах яко до одної загальної установи. Наш Союз Українок приймає за зразок статут Союза Українок у Львові, який має в Галичині 50 відділів і хоче з ним обєднатись та співділати.

Отсим запрошує всі українські жіночі орґанізації в Америці і Канаді зголошуватися в члени Союза Українок Америки і Канади.

Союз Українок приймати-ме лише зорґанізовані Товариства, без огляду на їх цілі, або якінебудь ріжниці. Коли де нема українських жіночих орґанізацій, то там Українки повинні заложити свої місцеві орґанізації і приступити до Союза Українок.

Просимо зголошуватись як найскорше, а ще перед зголошеннем подати нам негайно свої адреси для навязання переписки.

Всі письма просимо посилати на адресу секретарки Конґресового Комітету:

Mrs. Helen D. Lototsky c/o Trust Co. of N. J., Bergen 924, Jersey City, N. J.

Ню Йорк, дня 8. червня 1925.

ЗА КОНҐРЕСОВИЙ КОМІТЕТ:

Юлія Шустакевичева, голова;
Стефанія Абрагамовська, м. г.
Олена Лотоцька, секретарка;
Катерина Шутаківна, касієрка;
Юлія Яремова
і **Марія Ленчукова**, члени вид.

З українського житя в Америці.

ПЕРТ АМБОЙ, НЮ ДЖЕРЗІ.

Попис української пісні.

Заходами Пертамбойської Інтернаціональної Ліґи уряджено дня 5. червня в Перт Амбою, другий вже річний межинародний концерт. В програму концерту увійшли співи й музика всяких національних груп, що живуть у сій місцевости. Був се отже немовби попис музик ріжних народів, що живуть у американському місті.

Був теж межи ними і український хор Українського Хору під диреґентурою д. Д. Стецика. Як писали американські ґазети після концерту, спів сього хору був одною з найкращих точок вечера. Чарували зібраних не лишень прекрасні українські арії, але бавили їх очи барвисті українські строї.

Головна заслуга за уладжене сього виступу припадає таки гр. Дановилови Стецикови, котрий за короткий свій побут у сій місцевости потрафив виклодити хор до такого величнього виступу.

М. Чумер.

УКРАЇНА, Н. ДАК.

Славна „Україна" не тільки по назві, але і по ділах.

Наші фармері на далекій півночи не тільки думають та радять над рідним краєм, не тільки його іменем свої кольонії на американській землі називають, але і щирим серцем допомагають йому на скільки тільки їх сил стає. Не забули на край на Різдво, памятали і на Великдень, а тепер призбирали дещо на „Голодне Село".

Пишуть в часописах, що голодова акція то важна справа. Та про це то й нема що богато писати, бо це кождий добре розуміє та відчуває, особливо ті, що то ради куска хліба, можна сказати з голоду старий край покидали та сюди приїхали.

На допомогу голодуючим пересилаємо до Обєднання $60. А то $29.50 від українських грек.-кат. парохіян в Україна, Н. Дак., а $22.57 від таких-же парохіян в Горгем, Н. Дак.

Кромі сего переслав о. В. Гривнак від себе $7.93. Разом $60.

Сердечна подяка хай буде всім чесним і патріотичним жертводавцям.

о. В. Г.

БОРНСАЙД, ШІКАГО, ІЛЛ.

Українські жінки на край.

Кружок Українських Жінок в Борнсайд, Шікаго, перевів на мітінґу збірку на інвалідів, яка виносила $10, а кромі цего жертвувала ще Ю. Небор $10 від себе на голодуючих в краю. Разом вислано до Обєднання $20.

Жертви на інвалідів зложили по: $1.50: Ті. Сіменович, А. Дзюрдзевич; Ю. Небор $1; а по 50 ц.: А. Теко, Л. Теко, Е. Штирпал, К. Біло, Р. Андрушко, А. Харидчак, М. Демкович, А. Ґрод, К. Угрин, З. Гватуєко, Б. Лазука і В. Лазука.

Анна Дзюрдзевич.

МІКІСРАКС, ПА.

Збірка на голодуючих.

У нас щойно зачалася акція допомоги Голодному Селу. На разі не посилаємо богато, бо ми свідомі того, що ту справу треба буде довший час попирати. На разі переведено збірку в укр. кат. церкві, яка принесла $16, які передав о. А. Чик до висилки до Обєднання.

Кромі того зложили від себе Рідну Школу як членську вкладку. Підписаний додає на голодуючих від себе $2.90 і висилає разом до Обєднання $25.

Андрій Гальчак.

НЮАРК, Н. ДЖЕРЗІ.

Збірка на Український Народний Дім у старому краю.

Родимці містечка Товстого, Кута й Перикальця, скалатського повіту, в Галичині, постановили помогти при будові Українського Народного Дому в тому місточку. Гр. Антін Куцярський і Іван Гарматюк заняли ся збіркою в Ню Йорку і Нюарку та зібрали 60 долярів, на котрі зложилися отсі жертводавці:

По $10.50: Александер Ходоровський; по $5.50: Петро Паньків; по $5.00: Никола Заплітний, Дмитро Максимів, Антін Куцярський, Йоан Гарматюк; по $4.00: Андрей Самборський; по $3.00: Василь Шимчишин, Михаїл Заверуха, Марія Гарматюк; по $2.00: Гілько Перешлюка (Йос.), Йоан Сукач; по $1.00: Стефан Сирота, Василь Хміль, Панько Кріль, Франко Сидорук, Гілько Боднарчук, Андрей Вакула, Лев Костів.

САЙНСВИЛ, ПА.

На допомогу рідному селу виставити народний дім.

В селі Соснові, підгаєцького повіту, в Галичині, зорґанізувався комітет для виставлення народного дому, де містилабся читальня, де можнаби давати представлення та взагалі гуртувати народне життя. Потреба такого народного дому, як пише комітет, відчувалася вже давнійше, бо Поляки переслідували кождого Українця, котрий важився дати дозвіл читальняному зборови зібратися в своїй хаті.

На заклик свого комітету громадяни Ілько Магдій з Форд Ситі, Па. та Михайло Люлька з Сайквилу, Па. зорґанізували комітет, який буде збирати жертви на допомогу будови народного дому в Соснові.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

І мала лепта.

Гр. Михайло Зазуляк, знаний український артист-співак, розпродав певну скількість стінних календарів і брошурок, а чистий зиск у сумі 5 долярів вислав до Рідної Школи у Львові.

ВСЯЧИНА.

Страти в людях в послідній світовій війні.

Світова війна, що тревала від 1914 до 1918 р. була найстрашнійшою в історії не тільки з огляду на способи ведення боротьби, але і задля великанських матеріяльних витрат, а що більше задля страшного проливу крови та небувалих жертв людського життя.

До цего часу годі було подати навіть докладне обчислення тих жертв. Доперва в послідних часах по тяжких і довгих дослідах удалося означити приблизну скількість жертв.

Воювало 15 держав, які змобілізували до війни 64,683,810 жовнірів. З того згинуло в світовій війні 8,461,595, а 21,099,935 було ранених. Пересічно гинув кождий осьмий, що був змобілізований, а з ранених що третий.

Процентово найбільше стрілізованих згинуло тамже 336,706 людей, а 120.000 зістало ранених. Загальна страта виносить 60.76%.

Злучені Держави понесли найменшу страту, бо на 4,800,000 людий згинуло 50,380 а 205,690 було ранених.

По Румунії понесли найбільші втрати Німці, яких втрати бсручи загально найбільші. Німеччина має 1,773,000 забитих. Другою по ній є Росія з 1,700,000 забитими. Франція втратила 1,357,800, а Австро-Угорщина 1,200,000.

Ранених мала найбільше Росія, бо 4,950,000, а Німеччина і Франція по 4,216,058, Австро-Угорщина 3,620.000, а Англія 2,090,212.

Центральні держави понесли в людях більші втрати чим аліянти. Процентово згинуло 15.29% Німців, а 24.14% було ранених, а з аліянтів згинуло 11.32%, а 29.7% було ранених.

Аліянти, в яких склад входила, Велика Британія, Франція, Росія, Злучені Держави, Італія, Бельгія, Румунія, Сербія, Греція, Портуґалія і Монтенеґро, змобілізували 41,883,510 жовнірів. Центральні держави, які складалися з Німеччини, Австро-Угорщини, Туреччини і Болгарії змобілізували половину того, що аліянти, то є 22,858,000 людей. Росія змобілізувала 12,000,000, а Німеччина 11,000,000 жовнірів.

З огляду на це, що Росія не довела війни до кінця, а Америка вступила до війни в повній силі доперва в послідним році війни, сили обох воюючих сторін були вирівнані..

Число погибших перевисшає о один міліон ціле населення передвоєнної Румунії, а число змобілізованих перевисшає в двоє людність Анґлії.

ДОСЛІДЖУВАННЯ ПІВНІЧНОГО БІГУНА.

Цілий цивілізований світ слідить тепер пильно за судьбою норвежського дослідника Амундзена, що вибрався аеропляном на північний бігун. Від двох тиждень нема чутки про него і вже виправляють ратункову експедицію, щоби його відшукати. В країні вічних ледів, недоступній і непослідженій справа це одначе дуже важка.

При тій нагоді варта пригадати собі, що як далеко сягає наша память, находимо в старинних документах сліди, що люди в ріжних часах розслідували тайни природи, а між тим і незнаного північного бігуна.

Першим таким смільчаком був грецький моряк Пітіяс, що вибрався в подорож до бігуна ще в 325 р. перед приходом Христа.

В 1194 р. Норвежці відкрили остров Шпіцберґен, що лежить в арктичній полосі.

В 1728 р. Вітус Берінґ відкрив залив між Північною Америкою а Сибіром.

Славна є подорож до бігуна Фрідйофа Нанзена в 1894—96 роках.

1892 р. удався бальвом до бігуна шведський вчений Анґдре, але пропав без сліду.

В 1901 князь Абрущці доплив до 22 милі дальше від Нанзена.

В 1901 р. Роалд Амундзен відбув подорож до магнетичного бігуна.

В 1906 Роберт Пірі посунувся о 32 милі дальше від князя Абрущці і доплив до пункту, що був віддалений о 174 милі від північного бігуна.

В 1909 Пірі дійшов до бігуна.

Роалд Амундзен вибрався два тижні тому в подорож до бігуна на двох аеропланах, на яких було з ним шестеро людий. Мав він доїхати до мети на протязі осьми годин і сейчас вертати. До цего часу не знати, що з ним сталося.

З ЧОГО СОВІТИ МАЮТЬ НАЙБІЛЬШИЙ ДОХІД.

Дивним дивом — з горівки. Не дивуватися буржуазним державам, що ратують свої буджети з того, що люди запиваються, але писати таке про робоче-крестянську совітську републику, то якось ніяково. Сумне, але правдиве.

Продукція горівки зросла в троє і дала за послідний рік державі такий дохід, з яким дохід з горівки за царської Росії навіть рівнатися не може.

В совітській Росії працює тепер 341 дестилярень. Проґібіцію знесено, а силу алькоголічних напитків піднесено до 40% алькоголю, то є о 5% низше як було до війни. Кварта горівки коштує 87 центів.

Навчив.

Батько з сином вийшли за місто на прохід. Переходять попри розвиту черешню. Цікавий синок питає батька: „Тату! Правда: це грушка?" — Е! треба наперед подивитися на кору.— Підходить до дерева, оглядає кору з усіх сторін і каже гордо: „То сливка".

НА ПІКНІК! — СКРЕНТОН, ПА.!

БР. СВ. ВАСИЛЯ ВЕЛИКОГО,
від. 229 У Н. Союза в Скрентон, Па.
— устроює —
ПЕРШИЙ ВЕЛИКИЙ
ПІКНІК
В НЕДІЛЮ, 14. ЧЕРВНЯ 1925
У ВАЛЬДОР ПАРКУ.

Просимо всі Товариства та всіх щирих Українців і Українок зі Скрентону взяти участь в сім Пікніку. За добру забаву і свіжі напитки ручить
134-36 Комітет.

ПОЗІР! УКРАЇНЦІ МІСТА НЮ ЙОРКУ! ПОЗІР!
в УКРАЇНСЬКІМ НАРОД. ДОМІ. 217-219 E. 6th ST., NEW YORK, N. Y.
відбудеться
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 14-го ЧЕРВНЯ 1925 РОКУ
ВЕЛИЧАВИЙ КОНЦЕРТ
Знаної української артистки Марії Машир.
Беруть участь: Юрій Басменов — оперовий тенор; Олександер Волошин — б. артист трупи Саксаганського; Іван Стешенко — знаний бас шикаґоньскої опери; Лідія Фівейська — сольо танцюристка; Давид Ярославський — знаний оперовий баритон; Алберт Шиллер — скрипак.
ПОЧАТОК 8.30 вечером. 134,36 ВСТУП $1.00 і 75 ЦНТ.

ЗАХОДОМ ЗЛУЧЕНИХ УКРАЇНСЬКИХ ТОВАРИСТВ
— Уряджується —
ПІКНІК
В НЕДІЛЮ, 14-ГО ЧЕРВНЯ 1925 РОКУ
В OLMER PARK, FT. 25th AVENUE, BROOKLYN, N. Y.
На котрий запрошують всіх Українців Ню Йорку і околиці.
Парк отворений від 10. години рано до пізної ночи.
Укр. Банда з Пасейку. 20 музикантів, Первоярядна музика.
Take at any B. M. T. Subway Station 'West End Line' Coney Island Train and get off at 25th Ave. Station, Brooklyn, N. Y. Park at right hand.
MUSIC HALL ENTRANCE. FARE 5 CENTS ONLY.

ПРИТЧА ПРО СОНЦЕ І ЖАБУ.

Із калабаньки вийшла рака тому-то і дивився на сонце. А від його світла потемніло йому в очах і від тепла заперло дух. Зсунувся чим скорше у свою яму. І скликав він рачу громаду і так їм говорив: „Сонце — це невелика тарілка, що висить в горі над землею. Воно погане і лихе. Воно нашому братови затемнює очи і забиває духа. Його хвалять люди, але це длятого, що вони всі — дурні". — А на ті слова вся рача громада з радости в гору аж хвости задерла і свистула: „Слава нашому братови-рачови, а ганьба людям".

УКРАЇНСЬКІ ЛІКАРІ В АМЕРИЦІ.

Др. К. Д. Блюм, 120 E. 34th St., New York, N. Y. Phone: Caledonia 9014.
Др. С. Гриневський, 2403 W. Chicago Ave., Chicago. Phone: West 1140.
Др. Е. Лаврищук, 250 E. Fordham St., Youngstown O. Phone: 30642.
Др. А. Т. Кібрік, 11908 Jos. Campau Ave., Detroit. Phone: Arlington 2084.
Др. І. Кулаковський, 620 Hulton Ave., Scranton, Pa. Phone: 7588.
Др. М. Оксенгорн, 2005 Cottage Grove Ave., Chicago. Chesterfield 0029.
Др. В. Б. [illegible] 6704.

ДРУГА ПРОГУЛЬКА ДО ГАЛИЧИНИ.

УКРАЇНСЬКЕ ЕМІҐРАЦІЙНЕ БЮРО уряджує 28. липня 1925 прогульку (Екскоршен) до міст при проводом репрезентанта, котрий особисто заопікується Вами в часі подорожи.
РОДИМЦІ! Тепер можете ВІДВІДАТИ РОДИНУ ПО ЗНИЖЕНІЙ ЦІНІ, в обі сторони тільки 175 долярів. Тим, котрі не є американськими громадянами, МИ ПОСТАРАЄМОСЯ О ПОЗВОЛЕННЕ З ВАШИНҐТОНУ на підставі котрого МАЮТЬ ПРАВО ПОВЕРНУТИ ДО АМЕРИКИ поза квотою іміґраційною, навіть БЕЗ ВИСЛАННЯ на ЕЛЛІС АЙЛЕНД.
Тим, що купили ШИФКАРТИ ДЛЯ ФАМІЛЯНТІВ, а не можуть їх спровадити, МИ ПРОМІНЯЄМО їх шифкарти без нінякої страти на ШИФКАРТИ ПРОГУЛЬКОВІ.
ІНТЕРЕСОВАНІ нехай звернуться чим скорше листовно або особисто:
UKRAINIAN EMIGRATION BUREAU
254 COURT ST., NEWARK, N. J.

ПОЗІР РОДИМЦІ!

Се літо буде горяче. Виїздіть зі своєю родиною на свіжий воздух! У мене є всяка вигода для дітий і для старших. Маю кімнати до винайму добре умебльовані, кухня і обідова кімната, осібно, купель для дітий і для старших, гарний парк на прохід, човна, риболовство, шторм коло мене і т. д. Прошу зголоситися сейчас до мене і замовити собі кімнату, ціна дешева. Їхати з Central Station з 42. ул. Ню Йорк до Amsterdam, N. Y., а я тут по Вас виду. Без попереднього повідомлення не їхати, перше треба зголоситися вам.
O. SAWICKY, R. D. 2, HAGAMAN, N. Y. 136,42

4 кімнати і купальня, пивниця, електрика, вода, лота 40x100.
ПОВНА ЦІНА $2950
ISELIN, N. J.
$295 А НЕ БІЛЬШЕ КУПИТЬ ДІМ.
Рента місячно як Рент.
45 хвиль на головній лінії Пенсилвенії колій, 2 блоки від стациї. Місточко з понад 300 щасливих родин, близько шкіл, церквей і великих склепів. Бруси між Ровей, Ізелін і Містечки. Парк в місци для мешканців. Їзда дешева до праці, висока і здорова околиця. Довгі праці на місци.
БУДІВНИЧО ПОЗИЧКОВЕ ТОВАРИСТВО В ІЗЕЛІН
Дає своїм членам позички на місячні малі сплати, меньше як рент в місті і маєте свою хату.
ПРИХОДІТЬ, ПОДИВІТЬСЯ.
Офіс отворений до 6. год. що дня.
SUBURBAN HOMES
Приїздіть мені дорожні білети.

ДР. МИК. Я. ВОЙТРОСЬКИЙ
РУСЬКИЙ КРАЙОВИЙ ЛІКАР.
ELIZABETH, JERSEY CITY, N. J.
Лікує мужчин, женщин і дітий.
Приймає хорих по домах на тепер лише в полудневі часі.
Телефон Montgomery 5562.
Урядові години: рано 9—10; 1—2 і 6—8 вечер; в неділі 9—1 пополудни

УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНТИСТ
ДР. Т. Т. ОКЕАН
2151 WEST CHICAGO AVENUE,
CHICAGO, ILL.
Години: 9—12 і 1—7—9 P. M.
Office: Tel. West 1466

ДР. Б. ГОНЕНБЕРГ
спеціяліст зі старого краю. Лічить недужі мужчин і женщин, як внутрішні так і операції. Переводить всякі операції. Дає недужим безплатну консультацію.
DR. B. HONENBERG
203 EAST 13th STREET
близько 3-ої Ейве
NEW YORK, N. Y.
Години офісові щоденно від 9-ої рано до 8-ої вечер.
Tel. Stuyvesant 4032

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР
ДР. К. Д. БІЛИК
180 E. 84th St., NEW YORK, N. Y.
Tel. Caledonia 9014
Недужі мужчини, женщини і дітий.
Урядові години: від 9. до 10. рано від 5.30 до 7.30 вечером.

МУЖЧИНИ І ЖЕНЩИНИ
Острі і Хронічні Слабости лічимо після найновійших методів. Наш лікарський спосіб дає вам ліпші результати, як довго хоруєте, я можу помочи Вам.
Помагаю скоро в хоробах нервових, шкірних, кровних, нирковых, печінки, ревматизмовых, гемороїдальних, шлункових. Оваги умірковані. Порада і оглядини даром.
DR. L. ZINS
110 E. 16th ST., NEW YORK, N. Y.
Між 4th Ave. і Irving Place
Спеціяліста від 25 літ.
Години: Денно 9 рано до 8. вечер; в неділі від 9 рано до 4. пополудни.

DR. M. SMITH
30 EAST 7th STREET, NEW YORK
Tel. Orchard 6072
коло перкна св. Юрія.
Говорить по українськи.
Лікує мужчин, женщин і дітий.
Найновійші електричні апарати.

БЕЗ НОЖА І МЕДИЦИНИ
можете відзискати здоровье.
Wm. BORAK, D. C. Ph. C.
628 HUMBOLDT ST., cor. Driggs
BROOKLYN, N. Y. (Greenpoint)
Щоденно від 2-ої до 8-ої вечер.
Недужі мужчини, женщини і дітий.

АКУШЕРКА-МАСАЖИСТКА
Жатомирського заведення породів Київського Зайцевського шпиталя.
B. E. SHMULENSON,
271 E. Broadway, 1st fl., New York
Tel. Orchard 8121
ПОРАДИ І ПОМІЧ.

ФАРМИ!
ПО ПРИЧИНІ продаєся гарна фарма, чорнозем, прямость великий доїзд, 1 миля від висшої школи і міста, 130 акрів, 100 засіяних, решта пасеки і ліс, сад, дім 12 кімнат, гараж, ледівня, 6 інших будинків в добрім стані, 15 коров, 2 коні, 400 курий, 10 безрог, гуси, всі машинерія, засіб ціна $6.900, готівкою $3.000.
Фарма 47 акрів, ліс, сад, озеро, дім 8 кімнат, сарай, другі забудовання, 4 коровн, кінь, 100 курий, засіб, машинерія. Ціна $2.800, готівкою $2.000.
M. PISARKO,
116 E. 7th St., New York City.

ФАРМА 225 акрів 8 акрів саду, 25 акса, ріка, школа при фармі, миля до міста, всі зелені засіяна, дім 14 кімнат, вода в домі і інших будинків, 18 коров, бик, 3 коні, 450 курий, авто і всі фармерські машини, молоко продаєся до компанії по 7 ц. кварту. — Ціна $13.000, готівкою $5.000, решта на легкі сплати. Се фарма добра для двох спільників і певний доїзд. Поза се маємо інші фарми до продажи, ціні і всякі на ріжних цінах. По дальші інформації голоситися до **F. Plasowsky, 105½ St. Mark's Pl. E. 8th St., близько F. East New York City.** 133—

НА ПРОДАЖ фарма 71 акрів, камінна хороша, добрий дім 7 кімнат, сарна, курники, 100 обсаджа дерева, ліс, потік, добре земля, 2 коні, 3 корови, 21 обіцрем, 100 курий, курчата, машинерія. Ціна $3.600, готівкою $2.500. Бо ніших ліпших фарм: **KRETTLER, 149 E. 19th St., New York City.** 136-37

УВАГА! Тепер як раз пора купити фарму, бо побачите як земля подніє. Ми маємо найбільшу секцію фарм в світі. Коли думаєте набути фарму, маєте на виміну, то приступних цінах, звертайте до нашого офіс. Виконуємо інформацією, а також нотуємо.
J. KERSTEIN, 36-8
21 Brown Street, Hoboken, N. J.

В ПОМОЩИ УКРАЇНСЬКИХ ПОДОРОЖНИХ
ЗАЛІЗНИЧНА КАЗА

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за місяць май 1925 р.

НОВІ ВІДДІЛИ:

Тов. Івана Франка, від. 834. в Клівленд, Огайо:
Данилко Лев, Гавко Михайло, Ярема Михайло, Сидор Андрій, Станґратинук Антін, Тремблюк Іван, Тритик Володимир, Задерецький Микола.

Тов. М. Тараса Шевченка, від. 835. в Гарвей, Канада:
Ваньо Михайло, Гринишин Марія, Гринишин Михайло, Ярема Андрій, Артюм Григорій, Падолик Микола, Степаньчук Марія, Степаньчук Микола, Устриновский Ілія, Зибак Іван.

Тов. Українські Соцік, від. 837. в Вуйскарт, Р. Ай.:
Велюк Микола, Кічак Марія, Кінан Григорій, Кулів Анна, Кулів Карольо, Романович Франціцька, Романович Петро, Стасишин Марія, Стасишин Григорій, Стрик Агнешка, Стрик Михайло, Стрик Петро, Стрик Григорій, Зарічний Стефан.

Тов. Запорожська Січ, від. 346. в Мончестер, Н. Ге:
Дембрович Катерина, Дембрович Володимир, Куречко Ірена, Куречко Іван, Оклівеич Данило, Сінкует Василь, Свирнюк Прокіп, Свирнюк Евдокія, Щудлик Іван, Щудлик Онуфрій.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 4. Скоревич Іван, Прочик Анна.
В. 8. Атаманьчук Стефан, Дученська Анна.
В. 14. Сливацьк Юлія.
В. 21. Гарбера Петро.
В. 22. Мисик Марія.
В. 23. Мурянка Анна.
В. 25. Васло Генрих.
В. 29. Грозьо В. Елісавета.
В. 36. Дуда Текля, Підхомна Настя, Чолій Софія, Базів Татяна, Попочич Марія.
В. 39. Кудлик Олена.
В. 40. Паробій Іван.
В. 44. Гудик Анна.
В. 56. Ревакський Василь.
В. 61. Медвідь Катерина.
В. 62. Юник Іван.
В. 63. Завертайлюк Іванна, Завертайлюк Іван.
В. 67. Терчаковський Теодор, Концевич Анна, Мирон Микола.
В. 68. Попка Марія, Попка Антін.
В. 76. Сухий Іван, Польова Тереся.
В. 85. Дишинський Михайло, Антуський Стефан, Дрон Ілля.
В. 86. Хміль Василь, Конан Михайло, Семків Василь, Лядик Микола.
В. 91. Іванко Андрій.
В. 94. Шалайко Василь, Сеньчук Тома, Тиро Микола, Ліщук Юрій.
В. 95. Буснюк Михайло.
В. 102. Телеп Іван, Лежан Петро.
В. 109. Фариняк Анна, Богда Антонія.
В. 110. Цінський Віктор.
В. 112. Габрієська Катерина, Говара Віліям.
В. 113. Кравц Семен, Січ Михайло, Коземчак Михайло.
В. 124. Кочевський Михайло.
В. 142. Ясловський Стефан.
В. 143. Стефанишин Михайло.
В. 150. Мартинюк Іван.
В. 153. Гавчик Михайло.
В. 157. Бучко Андрій.
В. 167. Скотинський Микола.
В. 172. Осядач Олекса.
В. 179. Білобрам Йосиф.
В. 185. Романяк Стефан.
В. 189. Шарич Павлина, Ревацька Агафія.
В. 198. Фучило Яків.
В. 205. Хомко Лешко.
В. 213. Поплавська Каролінія.
В. 217. Півторак Стефан, Юган Михайло.
В. 220. Бик Михайло.
В. 227. Булка Катерина.
В. 229. Голобовська Катерина.
В. 235. Масний Іван.
В. 237. Деревянка Анна.
В. 242. Оленич Семен.
В. 245. Коба Яків.
В. 253. Наливайко Розалія.
В. 275. Міхоцька Текля.
В. 276. Губаль Василь, Василчик Катерина, Керетів Михайло.
В. 283. Сприяк Михайло.
В. 299. Пилипта Анна.
В. 300. Бандровський Йосиф.
В. 303. Байтс Анастазія, Королевич Катерина.
В. 305. Козерецький Терентій.
В. 309. Луїс Іван, Дзяко Михайло.
В. 318. Тютій Стефан.
В. 322. Мостович Марія.
В. 324. Мотчар Йосиф.
В. 325. Завадовський Іван.
В. 333. Мандзяк Марія, Бярен Марія, Ілля Анна, Сеґін Анна, Дрожик Ганя, Роля Анна, Лебединк Ксенія, Кревишка Настуня, Худа Анна.
В. 338. Тисячний Олекса, Кудлик Йосиф, Пуханка Анна, Пухнатий Петро, Ґрама Анна, Дмитрик Петро.
В. 364. Яриґа Текля.
В. 367. Пристайко Гринь.
В. 379. Головчин Михайло.
В. 385. Гарасчишін Юрій, Якимів Іван.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 18. Лабовський Іван, Лабовська Анна.
В. 22. Каровець Іван, Когут Василь.
В. 41. Лепак Константин, Завійський Тимко.
В. 44. Каськів Вас., Каськів Марія.
В. 45. Романський Василь.
В. 61. Сеґін Микола.
В. 76. Ковальчик Олекса.
В. 93. Дубеневич Михайло.
В. 109. Гарич Василь, Команецька Анна, Тиарчик Франко, Тварда Анна.
В. 149. Натишин Микола.
В. 170. Головатий Григорій.
В. 180. Шкуда Валентій.
В. 187. Копіна Григорій.
В. 201. Фешак Лешко, Мизин Павло.
В. 204. Дзяко Дмитро.
В. 219. Зимарський Роман.
В. 233. Семенюк Григорій, Павник Володимир, Мирецький Микола, Пилик Анна, Мартинець Йосиф.
В. 235. Андрич Микола, Андрич Матій, Теплий Михайло.
В. 266. Квас Василь, Варшона Яків.
В. 269. Мудрик Іван, Мошонка Филип.
В. 274. Кавеник Іван.
В. 279. Корда Василь, Корда Парасковія, Ґудимак Василь, Ґудимак Василь.
В. 297. Свербінський Дмитро.
В. 324. Кашинський Стефан.
В. 325. Шмот Павло.
В. 326. Цілак Петро.
В. 330. Андрайшин Іван, Хомик Йосиф, Фрасієвич Теодор, Плотницький Василь, Пухар Іван, Ґудимак Іван, Ґудимак Іван, Ґудимак